

پرانټفاعي معاملو باندي ماليه

منل خدمت | ډاډ
اطاعت پذيری | خدمت | اطمینان
Compliance | Service | Making Sure

د انتفاعي معاملو ماليه هغه ماليه ده چې د پلور او خدمتونو له درکه د هغو حکمي اشخاصو د مجموعي عوايدو (له هر ډول کسراتو څخه دمخه) له درکه د ورکړې وړ ده چې د ورکړو (د پيسو او يا هم د مالونو/ خدمتونو) په بدل کې مالونه او خدمتونه چمتو او وړاندې کوي.

له څرنگه چې په لاندې برخه کې څرگنده شوې ده، د انتفاعي معاملو ماليه پر حقيقي (انفرادي) اشخاصو باندې په ځينو ځانگړو حالتونو کې وضع کېږي.

د ۱۳۸۷ کال پر عايداتو باندې د مالياتو په قانون کې د انتفاعي معاملو ماليه د ډير شمير هغو مواردو د معاف کولو له ليارې چې پخوا د ماليې وړ وه آسانه شوې (د انتفاعي معاملو له ماليې څخه د معاف عوايدو برخې ته مراجعه وکړي)، او په استثنايي توگه د ځينو هغو عوايدو په مالياتي نورم کې کموالي رامنځته شوي دي چې د ۲ فيصده ماليې تابع دي.

کوم اشخاص بايد د انتفاعي معاملو ماليه ورکړي؟

يو حکمي شخص (سهامي شرکت، محدود المسؤليت شرکت، تضامني شرکت او داسې نور) مکلف دي چې د هرې ربعي مالياتي اظهارليک وړاندې او ماليه يې ورکړي.

هغه حقيقي شخص چې په يوه ربع کې ۷۵۰۰۰۰ افغانۍ او يا هم له دې څخه زيات عوايد ولري، مکلف دي چې د نوموړې ربعي مالياتي اظهارليک او ماليه ورکړي.

هغه حقيقي شخص چې يو هوټل، رستورانټ او يا ميلستون لري او ربعوار عوايد يې له ۷۵۰۰۰۰ افغانيو څخه لږ وي، نوموړي هم مکلف دي چې د نوموړې ربعي مالياتي اظهارليک او ماليه ورکړي.

يادونه

يادونه: د مالياتي لارښوودونو، فورمو، د مالياتو د سنجونې (محاسبې) او اجرايي اقداماتو په بدل کې د ماليې وزارت، د عوايدو لوي رياست او مستوفيتونه هېڅ ډول فيس يا لگښت نه د ورکړې وړ نه دي.

د محاسبې میتود

د انتفاعي معاملو مالیه د "مجموعی عوایدو" له درکه ورکول کیږي. د "مجموعی عوایدو" اصطلاح د نغدو پیسو د محاسبې په معنی ده. یعنی عواید هغه وخت لاسته راځي کله چې پیسې له هر ډول کسراتو څخه د مخه لاسته راشي.

د اسنادو یا معلوماتو ساتنه

د ۱۳۸۷ کال پر عایداتو باندې د مالیاتو قانون د پنځم فصل د احاکامو پر بنسټ مالیه ورکوونکي مکلف دي چې د مالیاتي سم رقم د ورکړې د ثبوت په موخه د محاسبې اړوند پوره کتابونه او اسناد له ځان سره وساتي. د یاد قانون د ۱۹ مادې پر بنسټ د مالیې وزارت دا واک لري چې د مالیه ورکوونکي او دده د اړوندو کسانو اسناد او کتابونه و ارزوي.

پر عایداتو باندې د مالیاتو په موخه د انتفاعي معاملو مالیې څرنگوالي

د انتفاعي معاملو مالیه د سوداگریز فعالیت لپاره یو ساده او اړین لگښت گڼل کیږي او له همدې امله د مالیې وړ کلنیو عوایدو د محاسبې پر مهال له مجموعی عوایدو څخه د مجرایي وړ ده.

مالیاتي نورم او تطبیق

د انتفاعي معاملو مالیه درې نورمونه لري: ۲ فیصده، ۵ فیصده، او ۱۰ فیصده. دا هغه نورمونه دي چې د سوداگریزو فعالیتونو او تشبثونو پر هغو ډولونو باندې تطبیق کیږي چې د ۱۳۸۷ کال پر عایداتو باندې د مالیاتو په قانون کې څرگند شوي دي.

هغه عواید چې د ۲ فیصده انتفاعي معاملو مالیې تابع دي له لاندې استثناي مواردو سره ټول ناخالص عواید د ۲ فیصده مالیې تابع دي:

- هوټلونه
- رستيورانتيونه
- مخابرات
- هوايي شرکتونه
- د اړوندو پروگرامونو لپاره تالارونه او کليپونه

د هوټلونو، رستيورانتيونو او ميلمستونونو ريعوار عوايد چې له ۷۵۰۰۰۰ افغانۍ څخه لږ وي، د ۲ فيصده انتفاعي معاملو ماليې تابع دي.

د وارداتو ناخلك ارزښت (د هر ډول وركړل شوي گمركي محصول په گډون) د ۲ فيصده انتفاعي معاملو ماليې تابع دي. د وارداتو له كبله د ۲ فيصده انتفاعي معاملو مالیه به دهغې ماليې انتفاعي معاملو ماليې په توگه وگڼل شي چې تر مخه وركول كېږي. كه چيرې د وارداتو پرمهال وركړل شوي رقم د انتفاعي ماليې له رقم څخه زيات وي، زيات رقم د راتلونكي كال لپاره د امتياز (كريدټ) په توگه نه وركول كېږي.

هغه عوايد چې د ۵ فيصده انتفاعي معاملو ماليې تابع دي

د هغو تالارونو او كليپونو (لكه د ودونو تالارونه) عوايد چې پروگرامونه پكې جوړېږي.

د رستيورانتيونو، هوټلونو او ميلمستونونو ريعوار عوايد چې رقم يې ۷۵۰۰۰۰ افغانۍ او يا هم له دې څخه زيات وي.

هغه عوايد چې د ۱۰ فيصده انتفاعي معاملو ماليې تابع دي

د عصري رستيورانتيونو او هوټلونو څخه لاسته راغلي عوايد.

د مخابراتي او هوايي شرکتونو عوايد پرته له دې چې مالیه وركوونكي مالیه پيروونكي ته ليرېږدولې ده او كنه.

د خدمتونو تعریفونه

هغه حکمي شخص (سهامي شرکت، محدود المسؤليت شرکت، تضامني شرکت او داسې نور) یا هغه حقيقي شخص چې د یواځني (واحد) مالک په توګه داسې یو خدمت وړاندې کوي چې په لاندې کتګوریو کې تعریف شوي دي، نوموړي مکلف دي چې په ربعواره توګه مالیاتي اظهارلیک وړاندې او مالیه ورکړي. د لږوخت او سیدونکو لپاره د خوب ځای چمتو کول او د نورو اړوندو خدمتونو لکه د خوراک او څښاک چمتو کول، د جامو وینځلو او مخابراتي اسانتیاوو برابرول د هټل له خدمتونو څخه عبارت دي.

په لږوخت کې د یو رستورانټ لخوا مراجعینو ته د سملاسي خوراک او څښاک چمتو کول، د چمتو شوو خوړو برابرول او دهغو پاڅه شوو خوړو پلورل چې په رستورانټ کې چمتو شوي دي، د رستورانټ له خدمتونو څخه عبارت دي.

د هر ډول ټیلفون، انټرنټ او فاکس خدمتونو وړاندې کول له مخابراتي خدمتونو څخه عبارت دي.

مسافرینو ته د هوایي خدمتونو (چې پرواز یې له افغانستان څخه صورت موندلای وي) وړاندې کول له هوایي خدمتونو څخه عبارت دي.

د یو تشبث یا یو سوداګریز فعالیت لپاره څنګه دا مختلف مالیاتي نورمونه کارول کیدای شي؟

د تطبیق وړ انتفاعي معاملو مالیې مختلف نورمونه د هغو فعالیتونو له مخې کارول کېږي چې له مخې یې عواید لاسته راځي او د اړوندو ناخالصو عوایدو له لپارې بنودل کېږي.

لومړۍ بیلګه: کابل نایت رستورانټ (چې یو حکمي شخص دي) د ماښام خواړه برابروي او د خپلو خدمتونو د وړاندې کولو له امله د ۱۰ فیصده انتفاعي معاملو مالیې تابع دي. نوموړي رستورانټ

همدارنگه لاسي صنايع پلوري او له امله يې د ۲ فيصده ماليې تابع گرځي.

دا مختلف نورمونه په يوه ربع کې څنگه تطبيق کيداي شي؟

دويمه بيلگه: د يواځني (واحد) مالک په توگه احمد لږه موده وړاندې په کابل کې يو رستورانټ پرانست چې په لومړيو درې مياشتو (ميزان، عقرب او قوس) کې يې د رستورانټ مياشتني عايد ۲۷۴ ۰۰۰ افغانۍ وه. دا چې په دې ربع کې يې د خرڅلاو رقم له ۷۵ ۰۰۰۰ افغانيو څخه لږ وه، نوموړي رستورانټ (سره له دې چې واحد مالکيت دي) په دې ربع کې د مجموعي عوايدو له کبله د ۲ فيصده انتفاعي معاملو ماليې يا ۵۴۸۰ افغانيو تابع دي.

دريمه بيلگه: د احمد رستورانټ ډير شهرت موندلای او سوداگريز فعاليت يې هم وده کړې ده. د حمل، ثور او جوزا په مياشتو کې د احمد مجموعي عوايد ۹۷ ۰۰۰۰ افغانۍ وه چې د ۷۵ ۰۰۰۰ افغانيو له ټاکلې اندازې څخه زيات دي. بڼه، احمد په دې ربع کې د ۵ فيصده انتفاعي معاملو ماليې يا ۴۸۵۰۰ افغانيو تابع دي.

د انتفاعي معاملو مالیه کله ورکول کيږي؟

د هجري لمريز کال پر بنسټ د مالياتي فورمو او مالياتو ورکړه په ربعواړه توگه صورت مومي. مالیه بايد په افغانيو اسعارو، په افغانستان بانک کې او د هغې ربعي له پاي نه وروسته چې پلور پکې صورت موندلای دي، په ۱۵ ورځو کې ورکړل شي.

د ورکړې نېټه	ربع
د سرطان ۱۵ نېټه	حمل - جوزا
د ميزان ۱۵ نېټه	سرطان - سنبله
د جدي ۱۵ نېټه	ميزان - قوس
د حمل ۱۵ نېټه	جدي - حوت

څلورمه بيلگه: د هجري لمريز کال د دريمې ربعې (ميزان - قوس) په جريان کې د اې بي سي شرکت د کميشن له درکه ۲۰۰۰۰۰۰ افغانۍ او د توليداتو د پلور له درکه ۱۰۰۰۰۰۰ افغانۍ لاسته راوړلې. نوموړي شرکت د کميشن له درکه او د توليداتو د پلور له درکه د لاسته راغلو عوايدو محاسبه په لاندې ډول ترسره کړه: ۲۰۰۰۰۰ افغانۍ [۲۰۰۰۰۰۰ افغانۍ + ۱۰۰۰۰۰۰ افغانۍ]، ۲ % x. د اې بي سي شرکت بايد مالياتي اظهارليک او دا رقم د جدي تر ۱۵ نېټې پورې په افغانستان بانک کې تسليم کړي.

پنځمه بيلگه: د پورتنۍ دريمې بيلگې له مخې احمد خپله د ورکړې وړ مالیه د ۹۷۰۰۰۰۰ افغانیو له درکه (حمل، ثور او جوزا) محاسبه کړه چې ۴۸۵۰۰ افغانۍ دي. دا چې د مالياتي اظهارليک وړاندې کول او د ماليې ورکړه په ربعوار ډول صورت مومي، نوموړي بايد خپل مالياتي اظهارليک او مالیه د سرطان تر ۱۵ نېټې پورې په افغانستان بانک کې تسليم کړي.

مالياتي فورمه او د ماليې محاسبه

د انتفاعي معاملو ماليې د فورمې په څلورو برخو کې لاندې معلومات ليکل کيږي: نوم، پته، د مالیه ورکونکي د پيژندنې نمبر، د تشبث ډول، د هر ډول انتفاعي معاملو ماليې مجموعي عوايد، هر ډول انتفاعي معاملو ماليې مجموعي مالياتي رقم او د ورکړې وړ مجموعي مالیه. د فورمې يوه کاپي د افغانستان بانک صراف ته د ماليې د ورکړې پرمهال ورکول کيږي. د يادې فورمې دوه کاپي د بانک لخوا د ماليې وزارت استول کيږي او څلورمه کاپي يې له مالیه ورکونکي سره پاتې کيږي.

که چيرې د انتفاعي معاملو مالیه د ربعې په جريان کې وضع او ورکول شي (د بيلگې په توگه د انتفاعي معاملو هغه مالیه چې له دولتي قراردادونو څخه لاسته راځي)، ياده مالیه بايد د محاسبې پرمهال د انتفاعي معاملو ماليې په فورمه کې شامل کړل شي.

شپږمه بیلگه: د پورتنۍ لومړۍ بیلگې له مخې د کابل نایت رستورانټ د رستورانټي خدمتونو (خواړه، څښاک او داسې نور) له درکه لاسته راغلي عواید د ۱۰ فیصده انتفاعي معاملو مالیه او له لاسي صنایعو څخه لاسته راغلي عواید د ۲ فیصده انتفاعي معاملو مالیه تابع دي.

د ۱۳۸۹ کال د دویمې ربعې په جریان کې د کابل نایت رستورانټ د لاسي صنایعو د پلور له درکه په یوه ربع کې ۳۲۰۰۰۰ افغانۍ عواید لاسته راوړي دي. نوموړي رستورانټ د هغو ځینو مالونو له درکه چې د سوداګرۍ په موخه یې د ربعې په لومړۍ اونۍ کې وارد کړي وه د انتفاعي معاملو مالیه (۲۰۰۰۰ افغانۍ) ورکړې ده. نوموړي رستورانټ همدارنګه په همدې ربع کې د رستورانټي خدمتونو له درکه ۱۰۵۰۰۰۰ افغانۍ عواید لاسته راوړي دي.

نوموړي رستورانټ باید د دې موضوع په اړه د ۱۳۸۹ کال د میزان تر ۱۵ نیټې پورې په لاندې ډول رپوټ ورکړي:

ربعواره مالیاتي دوره له سرطان څخه تر سنبلې پورې
نوموړي رستورانټ باید د دې موضوع په اړه د ۱۳۸۹ کال د میزان تر ۱۵ نیټې پورې په لاندې ډول رپوټ ورکړي:

ربعواره مالیاتي دوره له سرطان څخه تر سنبلې پورې

د انتفاعي معاملو ۲ فیصده مالیه

۱۱ کرنبه-له خدمتونو او مالونو څخه لاسته راغلي مجموعي عواید
۳۲۰۰۰۰

۱۴ کرنبه - د ربعې مجموعه ۳۲۰۰۰۰

۱۵ کرنبه - ربعواره مالیه (په ۲٪ کې ضرب) ۲۴۰۰

د انتفاعي معاملو ۱۰ فیصده مالیه

۲۰	کرنښه - د عصري او نوو هوټلونو او رستورانټونو مجموعي عواید	۱۰۵۰۰۰۰
۲۲	کرنښه - د ربعي مجموعه	۱۰۵۰۰۰۰
۲۳	کرنښه - میاشتنۍ مالیه (په ۱۰٪ کې ضرب)	۱۰۵۰۰۰۰
۲۴	کرنښه - د ورکړې وړ ربعواره مالیه	۱۱۱۴۰۰
۲۵	کرنښه - دربعي په جریان کې د مجموعي ورکړل شوي انتفاعي معاملو مالیه	۲۰۰۰
۲۶	کرنښه - د ورکړې وړ مجموعي مالیه	۱۰۹۴۰۰

یو تشبث که د یوې ربعي په جریان کې عواید ونلري، څه به پېښ شي؟

که چیري یو تشبث د انتفاعي معاملو مالیه د هغو کتگوریو سره برابر وي چې په دې لارښود کې پرې بحث شوي دي ولې په اړونده ربع کې عوایدو ونلري، په دې حالت کې هم نوموړي تشبث مکلف دي چې خپل اظهارلیک له یوه داسې صورت حساب سره یوځای وړاندي کړي چې د ربعي په دوران د عوایدو نه ترلاسه کول پکې یاد شوي وي. د یادونې وړه ده چې د انتفاعي معاملو مالیه پر مجموعي عوایدو باندې د تطبیق وړه نه پر خالصې گټې باندې. که چیري دعوا ومنل شي، نو په دې ربع کې تشبث د انتفاعي معاملو مالیه تابع نه دي، اما که چیري ثابته شي چې دعوا ناسمه یا غلطه وه، تشبث مکلف دي چې د مالیاتو قانون د ۱۰۰ او ۱۰۴ مادې پر بنسټ د مالیه له ورکړې سره سره د جریمې په توگه اضافي مالیه هم ورکړي.

هغه عواید چې د انتفاعي معاملو له مالیه څخه معاف دي

- هغه عواید چې له لاندې مدارکو څخه لاسته راغلي وي:

ټکټانه

د مالونو او خدمتونو صادرون

د هغه استوگنځي کرایه یا اجاره چې حقیقي شخص ته په

کرایه ورکول شوي وي، البته په دې شرط چې کرایه کوونکي شخص به د مالیاتي کال په جریان کې له استوګنځي څخه د ۶ میاشتو لپاره د استوګنې په موخه کار اخستي وي.

- د حقیقي شخص د تشبث او یا سوداګریز فعالیت نه بهر د حقیقي شخص لخوا د جایداد پلور. دا ډول خرڅلاو هغه وخت د حقیقي شخص له سوداګریز فعالیت سره تړلي نه ګڼل کېږي چې دوام دار نه وي.
- د اسعارو له تبادلې څخه لاسته راغلي فیس، د سپما او نورو بانکي حسابونو فعالیتونه، په بانکي حساب کې د پیسو ساتل او ویستل، انټرنټي بانکي خدمتونه، د چیکونو او ضمانت لیکونو صادرو، د رهن او قرضو ورکول، د امتیازونو ورکړه.
- د نغدو پیسو قراردادونو صادرو چې په راتلونکي کې ترې یوې ځانګړې نیتې پورې محدود وي.
- په راتلونکي کې هغه قرار دادونه چې په فزیکي توګه وجود لري.
- د نښې بیمې یا د نښې بیمې د دویم ځل چمتو کولو لپاره ورکړې.
- له سهامې شرکت، محدود المسؤلیت شرکت او یا له تضامني شرکت څخه د یوه ونډه لرونکي لخوا دده د ونډې او د شراکت د ګټې په تناسب د ونډې ترلاسه کول
- مزد یا معاش

اجرایوي حکمونه

پرعایداتو باندې د مالیاتو له قانون څخه د نه پیروي په صورت کې به د مالیې وزارت له خپل قانوني اداري واک نه په استفادې سره د اطاعت پذیري په موخه اقدامات ترسره کړي. په دې اړه اړوند حکمونه د مالیاتو قانون په ۱۴ او ۱۶ فصل کې شتون لري چې جریمې او حبس (زنداني کیدل) پکې شامل دي.

معلومات له کوم ځای نه ترلاسه کیدای شي؟

لارښوونې، لارښودونه او فورمې د عوایدو لوي رياست په مالياتي ادارو او مستوفیتونو کې شتون لري او مالیه ورکوونکو ته له کوم فیس یا لګښت نه پرته (مفت) ورکول کېږي. نوموړي اسناد هم په چاپې بڼه او هم په لاندې ویب پاڼه کې چې د ترلاسه کیدو وړ دي شتون لري: <http://www.ard.gov.af>.

په ویب پاڼه کې د عوایدو لوي رياست د مالياتي ادارو او مستوفیتونو د تماس پټې او کاري وختونه هم شتون لري. همدارنگه مالیه ورکوونکي کولای شي چې د ویب پاڼې له ليارې هر ډول گټور معلومات لکه عامه اعلانونه او طرزالعملونه، پرمعاش باندې د موضوعي ماليې، د ۱۳۸۷ کال پرعايداتو باندې د مالیاتو قانون او د مالیاتو قانون د تعلیماتنامې په اړه پوښتنې او ځوابونه، ترلاسه کړي. پرعايداتو باندې د مالیاتو قانون تعلیماتنامه هره ماده او اړوند مقررات د بیلگو په وړاندې کولو سره تشریح او توضیح کوي.

001E 01 03 2012

د افغانستان اسلامی جمهوریت
د مالیې وزارت
د عوایدو لوی ریاست
۱۳۹۱

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Finance
Afghanistan Revenue Department
1391
www.ard.gov.af

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت مالیه
ریاست عمومی عواید
۱۳۹۱

